

**Finansijski izvještaji za
godinu koja se završava
na dan 31. decembra 2021.
i Izvještaj nezavisnog
revizora**

JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora.....	3
Bilans uspjeha za period 01.01.2021. - 31.12.2021. godine.....	7
Ostali sveobuhvatni rezultat za period 01.01.2021. - 31.12.2021. godine	8
Bilans stanja na dan 31.12.2021. godine.....	9
Bilans tokova gotovine za period 01.01.2021. - 31.12.2021. godine	10
Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2021. - 31.12.2021. godine	11
1. Osnovni podaci o Društvu.....	12
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja	14
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika	16
4. Značajne računovodstvene procjene i pretpostavke	20
5. Poslovni prihodi.....	21
6. Ostali prihodi iz poslovanja	22
7. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	22
8. Troškovi proizvodnih usluga.....	23
9. Troškovi rezervisanja	24
10. Porez na dobit.....	24
11. Nematerijalna imovina	25
12. Nekretnine, postrojenja i oprema	26
13. Ostala dugoročna potraživanja	26
14. Novac i novčani ekvivalenti	27
15. Potraživanja od kupaca.....	28
16. Potraživanja za kreditna sredstva	28
17. Potraživanja za PDV	28
18. Kapital.....	28
19. Rezervisanja	29
20. Dugoročna razgraničenja.....	30
21. Dugoročne obaveze	32
22. Obaveze po osnovu dugoročnih kredita i pozajmica.....	32
23. Ostale dugoročne obaveze	34
24. Obaveze prema dobavljačima.....	35
25. Ostale obaveze	35
26. Vanbilansna evidencija	35
27. Upravljanje finansijskim rizicima	37
28. Transakcije sa povezanim pravnim licima	38
29. Primanja organa upravljanja	38
30. Potencijalne obaveze.....	38
31. Uticaj Covid-a na poslovanje Društva	38
32. Događaji nakon datuma izvještavanja.....	39
33. Odobrenje finansijskih izvještaja	39

Izveštaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294

F +387 51 211 501

E office@ba.gt.com

www.grantthornton.ba

Osnivačima i Upravi JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo

Mišljenje s rezervom

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju (bilans stanja) na dan 31. decembra 2021. godine i izvještaj o dobitku ili gubitku (bilans uspjeha), izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama na kapitalu, izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završava na navedeni datum i napomene uz finansijske izvještaje koje uključuju i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće učinke pitanja opisanih u paragrafu Osnova za mišljenje s rezervom, priloženi finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju u svim značajnim aspektima, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2021. godine i finansijsku uspješnost, te novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

1. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 11 uz priložene finansijske izvještaje, vrijednost nematerijalne imovine – cestovne infrastrukture (vrijednost ulaganja u tuđa sredstva) na dan 31. decembra 2021. godine iskazana je u iznosu od 2.159.209 hiljade KM. Navedeni iznos uključuje vrijednost cestovne infrastrukture preuzete prilikom osnivanja Društva, kao i vrijednost ulaganja u istu nakon preuzimanja cestovne infrastrukture. U skladu sa usvojenim računovodstvenim politikama, navedena imovina ima neodređen vijek upotrebe i za istu se kod naknadnog vrednovanja primjenjuje model revalorizacije. Procjena fer vrijednosti izvršena je na dan 31. decembra 2021. godine (procjenom nisu obuhvaćene prometna signalizacija i semafori) pri čemu su efekti procjene evidentirani na kontima izvora sredstava (veza Napomena 18 i 20). Evidentiranje efekata procjene nije izvršeno u skladu sa zahtjevima paragrafa 85 i 86. Međunarodnog računovodstvenog standarda 38 „Nematerijalna imovina“, kao ni u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za privredna društva.

Dalje, efekte procjene nematerijalne imovine - cestovne infrastrukture (vrijednost ulaganja u tuđa sredstva) Društvo je knjižilo na nivou grupe nematerijalnih sredstava, jer ne raspolaže pomoćnom evidencijom svakog sredstva pojedinačno.

2. Kao što je objelodanjeno u Napomenama 16 i 22 uz priložene finansijske izvještaje, Društvo je na dan 31. decembra 2021. godine iskazalo kreditna novčana sredstva u iznosu od 140.496 hiljada KM, te obaveze po osnovu kredita od međunarodnih finansijskih institucija u iznosu od 407.887 hiljada KM. Provedenim revizorskim procedurama utvrdili smo da je Društvo evidentiralo potraživanja za sredstva EIB, EBRD i IBRD koja na izvještajni datum nisu povučena, odnosno po osnovu kojih na 31. decembar 2021. godine nije nastala obaveza za Društvo, u ukupnom iznosu od 133.144 hiljada KM. Navedenim evidentiranjem stvorena je nerealna slika prikazane

kratkoročne imovine i dugoročnih obaveza Društva, odnosno kratkoročna potraživanja i obaveze za kredite su precijenjene za iznos od 133.144 hiljade KM.

Takođe, na dan 31. decembra 2021. godine efektivna, nepovučena sredstva nisu iskazana u skladu sa članom 17. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH i Pravilnikom o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira na odgovarajućim pozicijama vanbilansne evidencije.

U napomenama uz finansijske izvještaje Društvo nije izvršilo objelodanjivanja informacija o visini efektivnih, a nepovučenih kreditnih sredstava na dan 31. decembra 2021. godine.

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Društvo u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja s rezervom.

Isticanje pitanja

1. Sa ciljem boljeg razumijevanja priloženih finansijskih izvještaja, skrećemo pažnju na informacije objelodanjene u Napomenama 1, 2 i 3, a koje se odnose na zakonski okvir djelovanja Društva, djelatnost Društva, okvir za sastavljanje finansijskih izvještaja i usvojene računovodstvene politike Društva.

Društvo vodi svoju knjigovodstvenu evidenciju i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji se primjenjuju u FBiH, prilagođeno zahtjevima Zakona o cestama FBiH. Poslovanje Društva je specifično, s obzirom da je finansiranje Društva regulisano Zakonom o cestama FBiH. Specifičnosti se ogledaju u priznavanju prihoda i načinu raspoređivanja i korištenja ostvarenog finansijskog rezultata. Društvo ne posluje na komercijalnoj osnovi, i ostvareni finansijski rezultat ne može biti predmet raspodjele na dividendu ili povećanje kapitala, već se isti raspoređuje na obaveze prema planiranoj namjeni. Javni prihodi se evidentiraju po naplati, te Uprava Društva smatra da MSFI 15 „Prihodi od ugovora sa kupcima“ nije primjenjiv jer nije ispunjen osnovni uslov za njegovu primjenu, a to je postojanje obostranog ugovora sa kupcem. Svi javni prihodi su rezultat prenosa javnih ovlasti u skladu sa Zakonom o cestama FBiH. Društvo je jedini upravitelj magistralne cestovne infrastrukture u FBiH i istu iskazuje kao nematerijalnu imovinu u vidu ulaganja u tuđa sredstva.

2. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 13 uz priložene finansijske izvještaje, Društvo je na dan 31. decembra 2021. godine iskazalo dugoročna potraživanja od Vlade FBiH u ukupnom iznosu od 15.000 hiljada KM. Navedeno potraživanje datira iz 2012. godine i za isto nije definisan rok povrata. Društvo je na dan 31. decembra 2021. godine izvršilo testiranje na umanjene vrijednosti, odnosno izvjesnosti naplate navedenog potraživanja i konstatovalo da ne postoji potreba za umanjnjem vrijednosti istog, jer će potraživanje biti sastavni dio utvrđivanja međusobnih prava i obaveza u predaji projekta Sarajevske obilaznice na upravljanje JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar i rješavanja statusa kredita EBRD 31788 (koji se vodi u vanbilansnoj evidenciji).

U vezi sa tim, skrećemo pažnju i na Napomenu 22 uz priložene finansijske izvještaje u kojoj je opisana obaveza po osnovu pozajmice od pravnog lica JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar u iznosu od 5.000 hiljada KM. Navedena pozajmica je odobrena na osnovu Odluke Vlade FBiH iz maja 2012. godine, te za istu takođe nije definisan rok povrata. Povrat navedene pozajmice takođe treba biti riješen sa predajom Sarajevske obilaznice na upravljanje JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar.

Tokom 2021. godine Društvo je uputilo ponovnu inicijativu prema Federalnom ministarstvu finansija za prenos obaveza po kreditu EBRD 31788 i rješavanju statusu navedenih potraživanja i obaveza, ali do datuma izdavanja priloženih finansijskih izvještaja Društvo nije dobilo povratnu informaciju.

3. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 30 uz priložene finansijske izvještaje, na dan 31. decembra 2021. godine protiv Društva se vode sporovi u ukupnom iznosu od 23.323 hiljada KM, od čega se 15.140 hiljada KM odnosi na projekat Sarajevska zaobilaznica. Na dan 31. decembra 2021. godine Društvo ima iskazana rezervisanja za sudske sporove u iznosu od 3.967 hiljada KM. Za sudske sporove po osnovu projekta Sarajevska obilaznica nije vršeno rezervisanje na dan 31. decembra 2021. godine, jer prema procjeni Uprave neće biti dodatnih plaćanja.

Naše mišljenje nije dalje modifikovano po osnovu gore navedenih pitanja.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u godišnji izvještaj, ali ne uključuju godišnje finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvata ostale informacije, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša odgovornost jeste da pročitamo gore navedene ostale informacije, i u provođenju toga razmotrimo jesu li ostale informacije značajno proturječne finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji, ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako na osnovu posla koji smo obavili na ostalim informacijama zaključimo da postoji značajan pogrešan prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da objavimo tu činjenicu. U ovom pogledu nemamo nikakve značajne činjenice koje smatramo prigodnim za objavu, osim onih opisanih u odjeljku Osnova za mišljenje s rezervom

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu i sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale uslijed prevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi

moгу nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Vedrana Knežević, Ovlašteni revizor.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 29. jun 2022. godine

Isidora Džombić

Isidora Džombić
Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vedrana Knežević

Vedrana Knežević
Ovlašteni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Bilans uspjeha za period 01.01.2021. - 31.12.2021. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2021. u 000 KM	2020. u 000 KM
Poslovni prihodi			
Poslovni prihodi	5	56.518	53.712
Ostali prihodi iz poslovanja	6	3.919	1.313
		60.437	55.025
Poslovni rashodi			
Materijalni troškovi		251	313
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	7	5.579	5.333
Troškovi proizvodnih usluga	8	46.543	43.108
Trošak amortizacije		530	362
Troškovi rezervisanja	9	3.969	1.089
Nematerijalni troškovi		894	1.406
Ostali rashodi iz poslovanja		1.088	2.653
		58.854	54.264
Dobit od poslovnih aktivnosti		1.583	761
Finansijski prihodi		37	588
Finansijski rashodi		(1.620)	(1.349)
Neto finansijski rezultat		(1.583)	(761)
Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza		-	-
Porezni rashodi perioda	10	-	-
Neto dobit neprekinutog poslovanja		-	-

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Finansijske izvještaje (izmjenjene) je odobrila i potpisala Uprava Društva, dana 13. maja 2022. godine.

Potpisano u ime Društva:

Lice ovlašteno za zastupanje

Lice sa licencom

CERTIFICIRAN
Lejla Džurđević
Licenca broj: CR-7581/5

**Ostali sveobuhvatni rezultat za period 01.01.2021. -
31.12.2021. godine**

Bilansne pozicije	2021. u 000 KM	2020. u 000 KM
Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza	-	-
Porezni rashodi perioda	-	-
Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda – neprekinutog poslovanja	-	-
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-
Ukupna neto sveobuhvatna dobit prema vlasništvu	-	-

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans stanja na dan 31.12.2021. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2021. u 000 KM	31.12.2020. u 000 KM
Dugoročna imovina			
Nematerijalna imovina	11	2.374.813	2.328.763
Nekretnine, postrojenja i oprema	12	8.614	7.170
Ostala specifična materijalna imovina		8	8
Ostala dugoročna potraživanja	13	18.203	22.543
		2.401.638	2.358.484
Kratkoročna imovina			
Zalihe i dati avansi		1.251	1.202
Novac i novčani ekvivalenti	14	23.389	211.933
Potraživanja od kupaca	15	2.111	2.092
Ostala potraživanja		351	349
Potraživanja za kreditna sredstva	16	140.496	-
Potraživanja za PDV	17	4.392	8.142
Aktivna vremenska razgraničenja		35	30
		172.025	223.748
POSLOVNA AKTIVA		2.573.663	2.582.232
Vanbilansna aktiva	26	607.479	592.514
UKUPNA AKTIVA		3.181.142	3.174.746
Kapital	18		
Osnovni kapital		2	2
Ostali osnovni kapital (izvori sredstava)		2.040.145	2.018.026
		2.040.147	2.018.028
Dugoročne obaveze			
Rezervisanja	19	4.300	3.669
Dugoročna razgraničenja	20	15.594	11.125
Dugoročne obaveze	21	63.227	61.456
Obaveze po osnovu dugoročnih kredita i pozajmica	22	389.376	407.715
Ostale dugoročne obaveze	23	19.061	31.618
		491.558	515.583
Kratkoročne obaveze			
Obaveze prema dobavljačima	24	18.848	24.982
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita i pozajmica	22	18.511	20.042
Rezervisanja	19	27	4
Ostale obaveze	25	3.770	2.858
Pasivna vremenska razgraničenja		802	735
		41.958	48.621
POSLOVNA PASIVA		2.573.663	2.582.232
Vanbilansna pasiva	26	607.479	592.514
UKUPNA PASIVA		3.181.142	3.174.746

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans tokova gotovine za period 01.01.2021. - 31.12.2021. godine

	2021. u 000 KM	2020. u 000 KM
GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Neto dobit (gubitak) za period	-	-
Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	89	66
Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	441	296
Gubici/(dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	(22)	-
Smanjenje/(povećanje) zaliha	(49)	124
Smanjenje/(povećanje) potraživanja od prodaje	(140.517)	(3)
Smanjenje/(povećanje) drugih potraživanja	3.750	(1.895)
Smanjenje/(povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	(5)	(20)
Povećanje/(smanjenje) obaveza prema dobavljačima	(6.134)	3.704
Povećanje/(smanjenje) drugih obaveza	(29.720)	(26.205)
Povećanje/(smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	67	69
Neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti	(172.100)	(23.864)
GOTOVINSKI TOK IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		
Odljevi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	(16.444)	(64.210)
Neto gotovinski tok iz finansijskih aktivnosti	(16.444)	(64.210)
UKUPNO PRILIVI GOTOVINE	-	-
UKUPNO ODLIVI GOTOVINE	(188.544)	(88.074)
NETO ODLIVI GOTOVINE	(188.544)	(88.074)
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	211.933	300.007
Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	-
Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	-
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	23.389	211.933

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2021. - 31.12.2021. godine

u 000 KM

	Osnovni kapital	Ostali osnovni kapital (izvori sredstava)	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2020. godine	2	1.977.705	1.977.707
Donos sa dugoročnih obaveza – obaveza prema izvorima finansiranja	-	43.835	43.835
Efekat povećanja vrijednosti cestovne infrastrukture po osnovu sufinansiranja od strane ostalih	-	138	138
Isknjižavanje habajućeg dijela ceste	-	(3.652)	(3.652)
Stanje na dan 31.12.2020./ 01.01.2021. godine	2	2.018.026	2.018.028
Efekat procjene cestovne infrastrukture	-	(32.755)	(32.755)
Donos sa dugoročnih obaveza – obaveza prema izvorima finansiranja	-	58.023	58.023
Efekat povećanja vrijednosti cestovne infrastrukture po osnovu sufinansiranja od strane ostalih	-	297	297
Isknjižavanje habajućeg dijela ceste	-	(3.446)	(3.446)
Stanje na dan 31.12.2021. godine	2	2.040.145	2.040.147

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Osnovni podaci o Društvu

Javno preduzeće Ceste Federacije BiH d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu: Društvo) je pravni sljedbenik Javnog preduzeća Direkcija cesta Federacije BiH d.o.o, odnosno Direkcije cesta FBiH d.o.o.

Naime, na osnovu Zakona o cestama FBiH („Službene novine FBiH“ broj: 6/02 i 18/02), u oktobru 2002. godine osnovana je Direkcija cesta FBiH d.o.o. kojoj je Vlada FBiH povjerila na korištenje i upravljanje magistralnu cestovnu infrastrukturu u FBiH. JP Direkcija cesta FBiH d.o.o. Sarajevo nastalo je na osnovu Odluke o usklađivanju oblika organizacije, naziva firme i djelatnosti Direkcije cesta FBiH broj: UP-01-06-2754/05 od 23. juna 2005. godine, na koju je Vlada FBiH dala saglasnost svojom Odlukom V broj: 340/05 od 7. jula 2005. godine, a kojom je rad iste usklađen sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH („Službene novine FBiH“ broj: 8/05). Odlukom Vlade V broj: 562/2010 od 1. jula 2010. godine o usklađivanju naziva firme, djelatnosti, načina upravljanja i poslovanja i kapitala društva, a na osnovu Zakona o cestama FBiH („Službene novine FBiH“ broj: 12/10 i 16/10), JP Direkcija cesta FBiH d.o.o. Sarajevo je uskladilo naziv firme, djelatnost, način upravljanja i poslovanja i kapital tako da puni naziv firme glasi Javno preduzeće Ceste Federacije BiH, društvo sa ograničenom odgovornošću Sarajevo i kao takva je 29. marta 2011. godine upisana u sudski registar Općinskog suda u Sarajevu pod brojem: 065-0-Reg-11-000713. Izmjene funkcije i obima ovlaštenja izvršnih direktora urađeno je Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-Reg-12-002093 od 4. juna 2012. godine.

Društvo je upisano u Registar Porezne uprave FBiH pod identifikacionim brojem 4200339240004.

Društvo nije obveznik poreza na dodanu vrijednost. U skladu sa Rješenjem Uprave za indirektno-neizravno oporezivanje broj: 04/1-UPJR/1-2227-1/11, Društvo je sa danom 1. jula 2011. godine brisano iz Jedinственог регистра obveznika neizravnih poreza.

U skladu sa Obavještenjem o razvrstavanju pravnog lica prema klasifikaciji djelatnosti Federalnog zavoda za statistiku, djelatnost Društva je klasifikovana u grupu „Inženjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje“.

Osnivač Društva je Vlada FBiH, a nadležno resorno ministarstvo je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija.

Prema Zakonu o cestama FBiH, Društvo je jedini upravitelj magistralne cestovne infrastrukture u FBiH i povjereno mu je osiguranje materijalnih i drugih uslova za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju, izgradnju i upravljanje magistralnim cestama, te osiguranje tehničko-tehnološkog jedinstva sistema javnih cesta u FBiH. Resorno ministarstvo je na Društvo prenijelo javne ovlasti vezane za izdavanje rješenja za upotrebu cestovne infrastrukture i korištenja cestovnog zemljišnog pojasa. U skladu sa članom 17. Zakona o cestama FBiH, djelatnosti JP Ceste FBiH d.o.o. obuhvataju sljedeće:

- pripremu dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa razvoja, rekonstrukcije, obnove, izgradnje i održavanja magistralnih cesta i cestovnih objekata i izvještaja o realizaciji tih planova i programa;
- aktivnosti koje se odnose na studije i projekte obnove, izgradnje, rekonstrukcije i održavanje cesta i cestovnih objekata;
- poslove održavanja i zaštite cesta;
- predlaganje finansijskih planova i izvještaja, te unaprijeđenje načina ubiranja sredstava za finansiranje cesta;
- ustupanje radova izgradnje, rekonstrukcije, obnove i održavanja cesta;

- pripremu i praćenje realizacije programa mjera i aktivnosti za unaprijeđenje sigurnosti prometa na cestama kojima upravlja;
- vođenje evidencije (baze podataka) cesta, objekata, prometne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa;
- pripremu potrebne dokumentacije za osiguranje i implementaciju donacija i kreditnih sredstava, sukladno propisima i drugim aktima;
- poslove iz imovinsko-pravne oblasti koji se odnose na zaštitu, rekonstrukciju i izgradnju cesta;
- prikupljanje podataka i informiranje javnosti o stanju cesta i načinu odvijanja prometa;
- poduzimanje potrebnih mjera za očuvanje i zaštitu okoliša;
- ostale djelatnosti sadržane u aktu o osnivanju.

Organi upravlja Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava.

Upravu Društva čine:

Ljubo Pravdić, direktor

Bekir Isaković, izvršni direktor za ekonomske i pravne poslove

Nijaz Hadžikadunić, izvršni direktor za tehničke poslove.

Nadzorni odbor čine:

Anis Krivić, v.d. predsjednika

Sulejman Bečirević, v.d. člana

Daliborka Marić, v.d. člana

Željko Petrović, v.d. člana

Mustafa Abdulahanović, v.d. člana.

Skupštinu Društva čine opunomoćenici koje je imenovala Vlada FBiH.

Odbor za reviziju čine:

Jasmina Polić, predsjednik

Amir Hadžić, član

Ivanka Krstanović, član.

Organizacione jedinice Društva su:

Kabinet Uprave

Sektor studija, projektovanja i građenja

Sektor za redovno i vanredno održavanje

Sektor za upravljanje i zaštitu cesta, informacione sisteme i sigurnost prometa

Sektor ekonomsko-finansijskih poslova

Sektor pravnih, kadrovskih i općih poslova

Odjel za nabavke

Odjel međunarodnih investicija

Odjel za internu reviziju

Na dan 31. decembra 2021. godine Društvo je zapošljavalo 102 uposlenika (31. decembra 2020.: 102 uposlenika).

Sjedište Društva je u Sarajevu, na adresi Terezija br. 54.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usklađenosti sa MSFI i MRS

Finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, prilagođenim zahtjevima Zakona o cestama FBiH.

Pod Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i Međunarodnim računovodstvenim standardima se smatraju MSFI/MRS objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih radnika FBiH, a na temelju ovlaštenja Komisije za računovodstvo i reviziju BiH.

Osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja

Društvo vodi svoju knjigovodstvenu evidenciju i sastavlja računovodstvene izvještaje u skladu sa Zakonom o cestama FBiH („Službene novine FBiH“ broj: 12/10, 16/10, 66/13), Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 15/21), MSFI i MRS koji se primjenjuju u FBiH.

Finansijski izvještaji su sastavljeni po načelu historijskog troška, izuzev određenih pozicija materijalne i nematerijalne imovine koji su iskazani po fer vrijednosti.

Izmjene i dopune postojećih standarda koji su na snazi u tekućem periodu

Sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda su bili na snazi za tekući izvještajni period, ali nisu doveli do materijalnih promjena u finansijskim izvještajima Društva:

Izmjene i dopune MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje;

Izmjene i dopune MRS-a 1 Prezentacija finansijskih izvještaja;

Izmjene i dopune MRS-a 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške;

Izmjene i dopune MSFI-ja 16 Koncesije za najamnine u vezi s COVID-om 19

Izmjene i dopune MSFI-ja 4 Produženje važenja privremenog izuzeća od primjene MSFI 9.

Usvajanje navedenih standarda i dopuna nisu doveli do materijalnih promjena u finansijskim izvještajima Društva.

Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja finansijskih izvještaja sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni ali nisu još na snazi:

Izmjene MSFI 10 Konsolidovani finansijski izvještaji i MRS 28 Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate, prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata i dalje izmjene i dopune, stupanje na snagu odgođeno na neodređen period dok se ne zaključi istraživački projekat o metodi udjela.

Izmjene MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja – klasifikacija obaveza na kratkoročne i dugoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 01.01.2022. godine).

Izmjene i dopune MSFI 3 Poslovne kombinacije – Reference na konceptualni okvir s izmjenama i dopunama MSFI 3 (na snazi za godišnje periode koji počinje 01.01.2022. godine ili kasnije).

Izmjene i dopune MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema – Prihodi prije namjeravane upotrebe (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 01.01.2022. godine).

Izmjene i dopune MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, Štetni ugovori – trošak ispunjenja ugovora (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 01.01.2022. godine).

Izmjene i dopune različitih standarda zbog "Poboljšanja MSFI-jeva (ciklus 2018.-2020.) koji proizlaze iz godišnjeg projekta poboljšanja MSFI-jeva (MSFI 1 Prva primjena međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, MSFI 9 Finansijski instrumenti, MRS 41 Poljoprivreda) prvenstveno s ciljem uklanjanja nedosljednosti i pojašnjavanja formulacija na snazi su za godišnje periode koji počinju na ili nakon 01.01.2022. godine.

MSFI 17 Ugovori o osiguranju uključujući izmjene MSFI 17 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023. godine).

Izmjene MSFI 4 Ugovori o osiguranju – Produženje privremenog izuzeća od primjene MSFI 9 (datum isteka privremenog izuzeća od MSFI 9 produžen je na godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023. godine).

Prezentacija finansijskih izvještaja

Pravna lica finansijske izvještaje sastavljaju i prezentiraju za poslovnu godinu i to za period od 1. januara do 31. decembra tekuće godine sa usporedivim podacima za prethodnu godinu. Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja u Društvu. Konvertibilna marka (KM) je fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Priznavanje prihoda

Prihod se priznaje onda kada je vjerovatno da će ekonomska korist povezana sa transakcijom priteći u Društvo i kad se iznos prihoda može pouzdano izmjeriti.

Prihodi se, u bilansu uspjeha, iskazuju po fer vrijednostima i to:

1. u visini javnih prihoda proisteklih iz osnovne aktivnosti Društva;
2. u visini prihoda (dobiti) proisteklih i iz drugih aktivnosti Društva, a prema sljedećim grupama, vrstama i podvrstama:
 - prihodi od finansiranja, i to: prihodi od redovnih i zateznih kamata, prihodi od kursnih razlika i ostali prihodi od finansiranja;
 - prihodi od prodaje stalnih sredstava koja su se koristila i vezana su za osnovnu djelatnost Društva;
 - prihodi po osnovu promjene vrijednosti date imovine na upravljanje u visini obračunate amortizacije te imovine, za koju su obezbjeđeni izvori sredstava; i
 - ostali poslovni prihodi (prihodi od donacija, prihodi od stalne imovine, prihodi od otpisa obaveza i naplaćenih otpisanih potraživanja, prihodi od viška, prihodi od naknađenih šteta za osiguranu imovinu, prihodi od povrata (ukidanja) rezervisanja), prihodi od sučeljavanja rashodovanog dijela imovine kao rezultat primjene MRS-36.

Prihodi od osnovne djelatnosti u skladu s Zakonom o cestama FBiH, predstavljaju evidentirane javne prihode koja služe za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju javnih cesta.

Javne prihode čine uplate po:

1. naknadama za ceste iz maloprodajne cijene nafte i naftnih derivata;
2. godišnjim naknadama za upotrebu cesta što se plaćaju pri registraciji za motorna i priključna vozila, kao i zaprežna kola;
3. naknadama za ceste na inozemna motorna i priključna vozila;
4. posebnim naknadama za službu „Pomoć-informacije“ na cestama;
5. naknadama za ceste što se plaćaju za izvanrednu upotrebu javnih cesta (izvanredni prijevoz);
6. naknadama za ceste što se plaćaju za prekomjernu upotrebu javnih cesta zbog opterećenja i učestalosti vozila;
7. naknadama za korištenje cestovnog zemljišta ili od reklamnih znakova;
8. ostale naknade po posebnim propisima.

Prihodi od uplate finansijskih sredstava (tačke 1 i 2) se po uplati na transakcijski račun knjiže na konto razgraničenja (analitika po vrsti) do momenta realizacije i to:

- Sredstava prikupljena na osnovu godišnjih naknada za upotrebu cesta što se plaćaju pri registraciji za motorna i priključna vozila, kao i zaprežna kola (vrsta prihoda 722531 i 722532) za pokriće dijela troškova redovitog održavanja;
- Sredstava prikupljena na osnovu naknade za ceste iz maloprodajne cijene nafte i naftnih derivata (vrsta prihoda 717114) se raspoređuju na izvore sredstava rezervisane za investicije u toku;
- Sredstava prikupljena tem na osnovu eljem naknade za ceste iz maloprodajne cijene nafte i naftnih derivata (vrsta prihoda 717131) se raspoređuju za pokriće otplata kredita, razlike do visine ukupnih rashoda poslovanja i ostatak na izvore sredstava rezervisane za investicije u toku.

Prihodi od uplate finansijskih sredstava (tačke 4 i 8) priznaju se kao prihod prilikom uplate na transakcijski račun Društva.

Odloženi prihodi od izdatih Rješenja (tačke 3, 5,6 i 7) priznaju se kao prihod od osnovne djelatnosti/razred 6/ u momentu uplate sredstava.

Prihodi od kamata priznaju se na vremenskoj osnovi za obračunski period u kom su naplaćene.

Za primljene donacije i imovinu bez naknade Društvo primjenjuje prihodovni princip u skladu sa zahtjevima MRS 20 „Računovodstvo za državne potpore i objavljivanje državne pomoći“.

Ostali se poslovni prihodi priznaju prema općim načelima priznavanja prihoda odnosno pojedine vrste ostalih prihoda prema načinu koji proizilazi iz ugovora, odluke, zakona ili drugog propisa.

Standard MSFI 15 „Prihodi po ugovorima s kupcima“ nije primjenjiv na javne prihode iz tačaka 1 i 2 jer nije ispunjen osnovni uvjet za njegovu primjenu a to je postojanje obostrano odobrenog Ugovora s kupcem.

Dobici od prodaje dugotrajne imovine koju je koristila za obavljanje svoje djelatnosti, kao oblika izvanredne aktivnosti, iskazuje na neto ostvarenoj vrijednosti.

Odgođeni prihodi

Donacije u novcu, nekretninama, postrojenjima i opremi korištene prilikom izgradnje ili rekonstrukcije puteva i u druge operative svrhe se izvještavaju u bilansu stanja kao odgođeni prihod koji se priznaju u prihod po linearnoj metodi tokom budućeg perioda kako bi se koristio u investicijama ili redovnoj upotrebi, u procijenjenom ekonomskom vijeku trajanja doniranog sredstva.

Troškovi posuđivanja

Troškovi posuđivanja, koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili proizvodnji kvalifikovanih sredstava, sredstava za koje je potrebno znatno vremensko razdoblje da se dovedu u stanje koje je pogodno za namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak tih sredstava do momenta kada su sredstva suštinski spremna za njihovu namjeravanu upotrebu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tokom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova pozajmljivanja koji se mogu kapitalizirati. Svi drugi troškovi posuđivanja priznaju se u neto dobit ili gubitak perioda u kojem su nastali.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina je imovina koja po svojoj vremenskoj klasifikaciji zadovoljava kriterije stalnih sredstava i koja istovremeno zadovoljava sve od sljedećih uslova:

- radi se o sredstvu koju je moguće prepoznati (kao što je software ili novi procesi);
- ako je vjerovatno da će sredstvo ostvariti buduću ekonomsku korist i
- ako je moguće pouzdano izmjeriti troškove sticanja sredstva.

Stalna nematerijalna sredstva cestovne infrastrukture nisu u vlasništvu Društva nego su data na upravljanje i održavanje u skladu sa odredbama Zakona o cestama FBiH. Procijenjeni vijek upotrebe ove infrastrukture je neograničen. Procjena fer vrijednosti ove imovine vrši se svake godine.

Naknadno povećanje vrijednosti stalnih nematerijalnih sredstava, definiše se u toku izrade plana investicionog ulaganja u cestovnu infrastrukturu i definiše ga Zakon o cestama FBiH i Sektor za tehničke poslove na način da se investicionim ulaganjima smatra sljedeće:

- izgradnja nove cestovne infrastrukture napravljene po novoj trasi (nova cesta);
- sve sanacije i rehabilitacije cesta kao zamjenski dio koji obezbjeđuju sigurnost i produženje vijeka trajanja cesta;
- sve rekonstrukcije kao zamjenski dio koji obezbjeđuju sigurnost i produženje vijeka trajanja cesta.

Knjigovodstveni iznos zamjenskog dijela saniranih i rekonstruisanih cesta se isknižava na teret izvora sredstava.

Ostala nematerijalna imovina koju koristi Društvo amortizira se linearnom metodom tokom njenog korisnog vijeka po sljedećim stopama:

Naziv	stope %
Projektna dokumentacija	20%
Software i licence	20%
Baze podataka i smjernice za projektovanje	16,67%

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nabavka postrojenja i opreme iskazuje se po nabavnoj cijeni umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti ako umanjenje postoji. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju. Dobici i gubici nastali na osnovu rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme iskazuju se u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava tako da se nabavna ili procijenjena vrijednost imovine, osim investicija u toku, otpisuje tokom procijenjenog korisnog vijeka imovine primjenom linearne metode po sljedećim stopama:

Naziv	stope %
Poslovna zgrada	1%
Specijalna oprema - alati	10%
Transportna sredstva	15,38%
Uredski namještaj	11,11%
Računarska oprema	20%
Mjerni i kontrolni uređaji	20%

Oprema za zagrijavanje	10%
Umjetnička djela / slike	0%

Umanjenje vrijednosti imovine

Na svaki datum bilansa Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja i opreme da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generira novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po nabavnoj vrijednosti ili neto prodajnoj vrijednosti, ovisno o tome šta je niže. Nabavna vrijednost obuhvata fakturnu cijenu i sve zavisne i indirektno troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Zalihe sitnog inventara otpisuju se 100% prilikom stavljanja u upotrebu.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac obuhvata novac u blagajni i depozite po viđenju. Novčani ekvivalenti predstavljaju kratkoročna, visokolikvidna ulaganja koja se brzo konvertuju u gotovinu uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti. Obično rok dospeljeća tih ulaganja nije veći od tri mjeseca.

Finansijski instrumenti

Finansijski instrument je svaki ugovor koji uzrokuje nastanak finansijskog sredstva za jedno pravno lice i finansijske obaveze ili vlasničkog instrumenta za drugo pravno lice.

Finansijski instrument se priznaje ukoliko Društvo postane jedna od ugovorih strana na koju se primjenjuju ugovorni uslovi instrumenta.

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju ako Društvo trenutno ima pravnu ili izvedenu obavezu kao posljedicu događaja iz prošlog razdoblja i ako postoji vjerovatnoća da će Društvo morati podmiriti navedenu obavezu. Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena iznosa potrebnog za podmirenje postojeće obaveze na dan bilansa stanja, uzevši u obzir rizike i nesigurnosti vezane za obavezu. Kada se rezervacija mjeri pomoću novčanih tokova koji su po procjeni dovoljni za podmirenje postojeće obaveze, njen knjigovodstveni iznos jeste postojeća vrijednost tih novčanih tokova.

Transakcije u stranim valutama

Ove transakcije izražene su u konvertibilnim markama upotrebom kursne liste važeće na dan transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum bilansa stanja primjenom kursa važećeg na taj datum. Korisne se kursne liste Centralne banke

BiH. Dobici ili gubici od kursnih razlika, koji nastaju prilikom izmirenja tih transakcija, te dobiti ili gubici prilikom preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama po kursu različitom od onog po kome su početno priznati ili iskazani u ranijim finansijskim izvještajima, priznaju se u bilansu uspjeha perioda u kojem su nastale.

Primanja zaposlenih

Društvo, u toku poslovanja, uplaćuje u ime svojih zaposlenih penziona i zdravstveno osiguranje koje se obračunava na bruto plate, te poreze na plate koji se obračunavaju na neto plate. Društvo uplaćuje navedene doprinose u korist entitetskog penzionog i zdravstvenog fonda u toku godine po zakonom utvrđenim stopama. Društvo također isplaćuje, u skladu sa lokalnom legislativom, naknade za topli obrok, prevoz i regres. Ovi troškovi terete bilans uspjeha u periodu u kojem su nastali. Društvo nema druge obaveze vezane za isplate penzija ili drugih beneficija, kako bivšim zaposlenim tako i aktivnim zaposlenim.

Otpremnine za penzije i prijevremeni odlazak u penziju

Društvo isplaćuje zaposlenima otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini tri prosječne plate zaposlenika. Društvo je definiralo plan za otpremnine za penzije i prijevremeni odlazak u penziju za zaposlenike u skladu sa MRS 19 „Primanja zaposlenih“.

Oporezivanje

Porez na dobit

Društvo nije obveznik poreza na dobit. Članom 94. Zakona o cestama FBiH je definisano da: „Društvo predstavlja upravitelja javnih cesta koja obavlja poslovanje od općeg interesa, ne posluje na komercijalnoj osnovi, niti je osnovan radi sticanja dobiti, već svoje aktivnosti obavlja na osnovu odobrenog plana i programa od osnivača. Razlika javnih prihoda i javnih rashoda predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv i ne može biti predmet ponovne raspodjele, na dividendu ili povećanje kapitala, već se isti raspoređuje na obaveze prema planiranoj namjeni, koje predstavljaju izvor sredstava isključivo za upravljanje, građenje, rekonstrukciju i zaštitu javnih cesta“.

Porez na dodanu vrijednost

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost uvedena je obaveza i regulisan sistem plaćanja poreza na dodatu vrijednost na teritoriji Bosne i Hercegovine počevši od 1. januara 2006. godine. Propisana stopa poreza na dodatu vrijednost iznosi 17%. U skladu sa Rješenjem Uprave za indirektno oporezivanje broj 04/1-UPJR/1-2227-1/11, Društvo je sa danom 1. jula 2011. godine brisano iz Jedinственог регистра obveznika indirektnih poreza.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata predstavljaju plaćanja prema važećim zakonskim propisima, radi finansiranja raznih komunalnih i drugih potreba. Ovi porezi i doprinosi uključeni su u okviru ostalih poslovnih rashoda.

4. Značajne računovodstvene procjene i pretpostavke

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3, Uprava Društva donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum bilansa stanja.

Vijek trajanja materijalne i nematerijalne imovine

Kao što je opisano u Napomeni 3, Društvo pregleda procijenjeni vijek trajanja materijalne i nematerijalne imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda. Cestovna infrastruktura vrednuje se po fer vrijednosti uz angažovanje procjenitelja svake godine. Prema procjeni Uprave, pravo korištenja cestovne infrastrukture ima neograničen vijek trajanja.

Rezervisanja

Kao što je opisano u Napomeni 3, rezervisanja se priznaju ako Društvo trenutno ima pravnu ili izvedenu obavezu kao posljedicu događaja iz prošlog perioda i ako postoji vjerovatnoća da će Društvo morati podmiriti navedenu obavezu. Značajan iznos neizvjesnosti procjena proizilazi iz sudskih sporova.

5. Poslovni prihodi

Javni prihodi u 2021. godini u ukupnom iznosu od 56.518 hiljada KM (u 2020. godini u iznosu od 53.712 hiljade KM) u najvećem dijelu se odnose na prihode od naknada od nafte i naftnih derivata i prihode od registracije vozila.

<i>Poslovni prihodi</i>	2021. u 000 KM	2020. u 000 KM
Naknade od nafte i naftnih derivata	21.649	19.196
Registracija vozila – fizička lica	18.252	17.569
Registracija vozila – pravna lica	8.412	8.213
Naknade za usluge „Pomoć i informacije“	5.402	5.263
Najam javnog zemljišta – priključci	1.647	1.703
Vanredni prevoz	467	1.155
Najam javnog zemljišta – panoi	371	372
Prihodi od vaga	191	109
Ostalo	127	132
Ukupno poslovni prihodi:	56.518	53.712

Najznačajniji poslovni prihodi su ostvareni na osnovu Zakona o cestama FBiH u ukupnom iznosu od 91.729 hiljada KM (u 2020. godinu u iznosu od 80.240 hiljade KM) i to prihodi temeljem naknada za ceste iz maloprodajne cijene naftne i naftnih derivata i prihodi od godišnje naknade za upotrebu cesta koje se plaćaju pri registraciji za motorna i priključna vozila.

U skladu sa mišljenjem i preporukom Ureda za reviziju institucija u FBiH, iskazanim u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2019. godinu, da prikupljena novčana sredstva po osnovu naknada od nafte i naftnih derivata i naknada za upotrebu cesta koje se plaćaju pri registraciji vozila nisu poslovni već javni prihodi namijenjeni za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju javnih cesta i da iste treba iskazivati na poziciji dugoročnih razgraničenja od momenta uplate do njihove realizacije, JP Ceste FBiH d.o.o. je dijelom ovih sredstava u iznosu od 48.313 hiljada KM pokrilo razliku prihoda i rashoda poslovanja, a ostatak je iskazan na poziciji dugoročnih obaveza – obaveza prema izvorima finansiranja (veza Napomena 21) do momenta njihove realizacije, odnosno pokriva otplata kredita i realizacije investicija. Na ovaj način se u bilansu uspjeha iskazuje finansijski rezultat jednak nuli kao i u poreskom bilansu jer JP Ceste FBiH d.o.o. nije obveznik poreza na dobit.

Izdana Rješenja za korištenje javnih površina (naknade za korištenje cestovnog zemljišta) se priznaju kao odloženi prihodi i prenose na prihod od osnovne djelatnosti u momentu naplate sredstava od korisnika.

6. Ostali prihodi iz poslovanja

Ostali prihodi iz poslovanja	2021. u 000 KM	2020. u 000 KM
Prihodi od ukidanja rezervisanja po započetim sudskim sprovima (veza Napomena 19)	3.172	852
Prihodi iz osnove usklađivanja vrijednosti	530	362
Ostali prihodi iz poslovanja	217	99
Ukupno ostali prihodi iz poslovanja:	3.919	1.313

7. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja u 2021. godini u ukupnom iznosu od 5.579 hiljada KM (u 2020. godini u iznosu od 5.333 hiljada KM) se mogu prikazati kako slijedi:

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	2021. u 000 KM	2020. u 000 KM
Troškovi plaća i naknada zaposlenim	4.881	4.627
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	551	479
Troškovi naknada ostalim fizičkim osobama	147	227
Ukupno troškovi plaća i ostalih ličnih primanja:	5.579	5.333

Troškovi plaća i naknada zaposlenim u iznosu od 4.881 hiljada KM (u 2020. godini u iznosu od 4.627 hiljada KM) se u cjelosti odnose na bruto plaće.

Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih se mogu prikazati kako slijedi:

Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	2021. u 000 KM	2020. u 000 KM
Topli obrok, prevoz i regres	348	325
Troškovi službenog puta	54	45
Troškovi za jubilarne nagrade	36	20
Ostale naknade zaposlenim	113	89
Ukupno troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih:	551	479

Troškovi naknada ostalim fizičkim osobama se mogu prikazati kako slijedi:

Troškovi naknada ostalim fizičkim osobama	2021. u 000 KM	2020. u 000 KM
Naknade članovima Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i Skupštine Društva	122	105
Troškovi konsultantskih usluga – fizička lica	21	91
Ugovori o djelu	-	21
Troškovi naknada komisijama	4	10
Ukupno troškovi naknada ostalim fizičkim osobama:	147	227

8. Troškovi proizvodnih usluga

Ukupno troškovi proizvodnih usluga u 2021. godini u iznosu od 46.543 hiljada KM (u 2020. godini u iznosu od 43.108 hiljada KM) najvećim dijelom se odnose na troškove održavanja cesta i troškove usluga „Pomoć na cesti“.

Proizvodne usluge	2021. u 000 KM	2020. u 000 KM
Troškovi održavanja cesta	41.263	37.988
Informacije/usluge „Pomoć na cesti“	5.110	4.957
Troškovi zakupa	137	124
Troškovi reklame i sajмова	22	2
Ostali troškovi proizvodnih usluga	11	37
Ukupno proizvodne usluge:	46.543	43.108

Troškovi usluga održavanja u iznosu od 41.263 hiljada KM se odnose na troškove redovnog i zimskog održavanja cesta u iznosu od 37.667 hiljada KM, održavanje rasvjete u iznosu od 948 hiljada KM,

troškove georeferenciranog panoramskog zapisa u iznosu od 727 hiljada KM, troškove ulaganja u lokalne i regionalne ceste u iznosu od 633 hiljada KM, troškove procjene klimatskih promjena na magistralnu mrežu 467 hiljada KM i ostale troškove održavanja u iznosu od 821 hiljada KM.

Troškovi službe "Pomoć-informacije" na cesti se odnose na usluge BIHAMK-a u iznosu od 4.074 hiljade KM i AMSuBiH u iznosu od 1.036 hiljade KM. Količina obavljenih usluga ovisi od visine uplaćenih sredstava koja se uplaćuju prilikom registracije vozila posebno za ovu namjenu.

9. Troškovi rezervisanja

Ukupno troškovi rezervisanja se najvećim dijelom odnose na rezervisanja za sudske sporove i rezervisanja za otpremnine u skladu sa MRS 19 (veza Napomena 19).

Troškovi rezervisanja	2021. u 000 KM	2020. u 000 KM
Rezervisanja za sudske sporove	3.940	1.050
Troškovi rezervisanja za otpremnine	29	39
Ukupno troškovi rezervisanja:	3.969	1.089

10. Porez na dobit

U skladu sa članom 94. Zakona o cestama FBiH, Društvo je oslobođeno plaćanja poreza na dobit.

11. Nematerijalna imovina

u 000 KM

	Cestovna infrastruktura	Licence	Ostala nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 31.12.2019. godine	2.068.699	140	8.017	155.423	2.232.279
Nabavka	17	-	-	110.659	110.676
Isknjižavanje (freziranje oštećenog habajućeg sloja)	(3.652)	-	-	-	(3.652)
Stavljanje u upotrebu	38.609	32	182	(38.823)	-
Donos sa nekretnina, postrojenja i opreme	-	-	139	-	139
Isknjižavanje i rashodovanje	-	-	(1.428)	(2.557)	(3.985)
Stanje na dan 31.12.2020. godine	2.103.673	172	6.910	224.702	2.335.457
Nabavka	-	-	-	81.337	81.337
Isknjižavanje (freziranje oštećenog habajućeg sloja)	(3.446)	-	-	-	(3.446)
Stavljanje u upotrebu	91.522	7	969	(92.498)	-
Donos sa/na nekretnina, postrojenja i opreme	215	-	-	(260)	(45)
Efekti procjene	(32.755)	-	-	-	(32.755)
Isknjižavanje i rashodovanje	-	-	-	(916)	(916)
Stanje na dan 31.12.2021. godine	2.159.209	179	7.879	212.365	2.379.632
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 31.12.2019. godine	-	79	7.977	-	8.056
Amortizacija	-	17	49	-	66
Isknjižavanje i rashodovanje	-	-	(1.428)	-	(1.428)
Stanje na dan 31.12.2020. godine	-	96	6.598	-	6.694
Amortizacija	-	18	71	-	89
Efekti procjene (veza Napomena 20)	-	(17)	(1.947)	-	(1.964)
Isknjižavanje i rashodovanje	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2021. godine	-	97	4.722	-	4.819
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2020. godine	2.103.673	76	312	224.702	2.328.763
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2021. godine	2.159.209	82	3.157	212.365	2.374.813

Cestovna infrastruktura je u vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine. U skladu sa Zakonom o cestama FBiH, Društvu je povjereno upravljanje magistralnim cestama, te je stoga cestovna infrastruktura iskazana u okviru nematerijalne imovine u vidu ulaganja na tuđim stalnim sredstvima.

Cestovna infrastruktura je iskazana po fer vrijednosti. Prema usvojenim računovodstvenim politikama, procjena fer vrijednosti se vrši svake godine. Procjena fer vrijednosti izvršena je na dan 31. decembra 2021. godine. Efekat je evidentiran na kontima ostalog osnovnog kapitala (izvori sredstava).

12. Nekretnine, postrojenja i oprema

u 000 KM

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema i transportna vozila	Investicije u toku	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 31.12.2019. godine	927	4.732	4.981	127	10.767
Nabavka	-	-	4	1.497	1.501
Stavljanje u upotrebu	-	7	1.027	(1.034)	-
Prenos na nematerijalnu imovinu	-	-	-	(139)	(139)
Isknjižavanje i rashodovanje	-	(8)	(19)	-	(27)
Stanje na dan 31.12.2020. godine	927	4.731	5.993	451	12.102
Nabavka	-	-	-	712	712
Stavljanje u upotrebu	-	15	731	(746)	-
Prenos sa/na nematerijalnu imovinu	-	-	260	(215)	45
Efekti procjene (veza Napomena 20)	12	786	-	-	798
Isknjižavanje i rashodovanje	-	-	(867)	(125)	(992)
Stanje na dan 31.12.2021. godine	939	5.532	6.117	77	12.665
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 31.12.2019. godine	-	484	4.179	-	4.663
Amortizacija	-	49	247	-	296
Isknjižavanje i rashodovanje	-	(8)	(19)	-	(27)
Stanje na dan 31.12.2020. godine	-	525	4.407	-	4.932
Amortizacija	-	49	392	-	441
Efekti procjene (veza Napomena 20)	-	623	(1.078)	-	(455)
Isknjižavanje i rashodovanje	-	-	(867)	-	(867)
Stanje na dan 31.12.2021. godine	-	1.197	2.854	-	4.051
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2020. godine	927	4.206	1.586	451	7.170
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2021. godine	939	4.335	3.263	77	8.614

13. Ostala dugoročna potraživanja

Ostala dugoročna potraživanja	31.12.2021. u 000 KM	31.12.2020. u 000 KM
Potraživanja od Vlade FBiH	15.000	15.000
Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	3.203	7.543
Ukupno ostala dugoročna potraživanja:	18.203	22.543

Potraživanja od Vlade FBiH na dan 31. decembra 2021. godine i 31. decembra 2020. godine u iznosu od 15 miliona KM su nastala po osnovu prenosa sredstava Federalnom ministarstvu finansija u svrhu

servisiranja obaveza prema EBRD-u u ranijim periodima. Krajnji rok naplate potraživanja nikada nije definisan. Društvo je procijenilo da je navedeno potraživanje naplativo te da ne postoji potreba za umanjnjem vrijednosti istog. Na dan 31. decembar 2021. godine nije izvršeno usaglašavanje stanja sa Federalnim ministarstvom finansija po osnovu potraživanja u iznosu od 15 miliona KM.

Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu se najvećim dijelom odnose na data sredstva za izvođenje radova u okviru projekta Modernizacija cesta.

Pregled potraživanja za date avanse:

Potraživanja za date avanse	31.12.2021. u 000 KM	31.12.2020. u 000 KM
JV Hering d.d. & Cestar d.o.o. Split	165	1.713
JV HP Investing & Euro Asfalt	627	1.274
JV Hering d.d. & KTM Brina d.o.o.	55	763
Općina Usora	613	613
JV Euro-Asfalt d.o.o. & BBM d.o.o.	410	512
JATAGROUP d.o.o. Srebrenik	448	499
JV HP Investing, Putovi & EuroAsfalt	-	283
Ostali	885	1.886
Ukupno potraživanja za date avanse:	3.203	7.543

14. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti	31.12.2021. u 000 KM	31.12.2020. u 000 KM
Kreditna novčana sredstva (veza Napomena 16)	-	191.394
Transakcioni računi kod banaka	22.850	18.817
Transakcioni računi kod banaka – eksproprijacija	523	1.716
Sudski depoziti	16	3
Blagajna	0	3
Ukupno novac i novčani ekvivalenti:	23.389	211.933

15. Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca	31.12.2021. u 000 KM	31.12.2020. u 000 KM
Potraživanja od kupaca po osnovu prodaje prava	650	646
Sumnjiva i sporna potraživanja	1.461	1.446
Ukupno potraživanja od kupaca:	2.111	2.092

Potraživanja od kupaca su nastala po osnovu izdatih rješenja za korištenje javnih površina pravnim i fizičkim licima i ista se iskazuju po nominalnoj vrijednosti na osnovu ispostavljene dokumentacije koja prati nastanak poslovnog događaja (radi obavljanja pratećih djelatnosti pružanja usluga vozačima i putnicima, priključaka na javne ceste, elektronske, telefonske, antenske priključke, instaliranja uređaja i opreme, građenja komunalnih, vodoprivrednih i drugih objekata, postavljanje i korištenje reklamnih znakova, prekomjerne i vanredne upotrebe cesta i dr.) Prihodi se priznaju u trenutku naplate potraživanja, a do tog momenta su iskazani u okviru odloženih prihoda (veza Napomena 20).

16. Potraživanja za kreditna sredstva

Na dan 31. decembra 2021. godine iskazana su kreditna novčana sredstva u ukupnom iznosu od 140.496 hiljada KM (na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 191.394 hiljada KM, veza Napomena 14) po kreditima odobrenim Društvu od strane EIB-a, EBRD-a i IBRD-a, koja su postala efektivna na dan 31. decembra 2021. godine, odnosno 31. decembra 2020. godine, a u okviru projekta Modernizacije cesta u FBiH. Ova novčana sredstva će biti zatvarana u narednom periodu povlačenjem sredstava, tj. realizacijom tranši.

17. Potraživanja za PDV

Potraživanja za PDV se odnose na ulazni porez na dodanu vrijednost temeljem primljenih usluga u okviru projekta Modernizacije cesta FBiH u kojem je BiH obavezna međunarodnim ugovorom osigurati da takav projekat ne bude opterećen PDV-om. Ova potraživanja u ukupnom iznosu od 4.392 KM (u 2020. godinu u iznosu od 8.142 hiljade KM) se odnose na PDV po ulaznim situacijama za kojim sa 31. decembrom 2021. godine nije podnešen zahtjev za povrat jer isti nije plaćen kao ni neto iznos fakture (u iznosu od 4.170 hiljada KM) i PDV za koji je podnešen zahtjev za povrat (u iznosu od 222 hiljada KM).

18. Kapital

Kapital	31.12.2021. u 000 KM	31.12.2020. u 000 KM
Osnovni kapital	2	2
Ostali osnovni kapital (izvori sredstava)	2.040.145	2.018.026
Ukupno kapital:	2.040.147	2.018.028

Osnovni kapital Društva na dan 31. decembra 2021. godine iskazan u iznosu od 2 hiljade KM (na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 2 hiljade KM) odgovara kapitalu Društva upisanom u sudski registar Općinskog suda u Sarajevu, po kom je 100% vlasnik Društva Federacija Bosne i Hercegovine.

Pravilnikom o računovodstvenim politikama reguliran je način iskazivanja i raspodjela finansijskog rezultata. Finansijski rezultat predstavlja razliku javnih prihoda i javnih rashoda, koji je neoporeziv i ne može biti predmet ponovne raspodjele na dividendu ili povećanje kapitala, već se raspoređuje na obaveze prema planiranoj namjeni. Ovako stvorene obaveze predstavljaju izvor sredstava koji će se utrošiti isključivo za upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu magistralnih cesta.

U 2021. godini ostali osnovni kapital (izvori sredstava) su aktiviranjem završenih projekata uvećani za 37.885 hiljada KM, a izvršenom procjenom cestovne infrastrukture umanjani za 32.755 hiljada KM. Struktura ostalog kapitala se može prikazati kako slijedi:

Ostali osnovni kapital (izvori sredstava)	31.12.2021. u 000 KM	31.12.2020. u 000 KM
Izvori sredstava – cestovna infrastruktura (ceste gornji stroj)	346.807	289.395
Izvori sredstava – cestovna infrastruktura (ceste donji stroj)	1.281.182	1.316.265
Izvori sredstava – cestovna infrastruktura (mostovi)	269.272	240.509
Izvori sredstava – cestovna infrastruktura (tuneli)	127.270	156.966
Izvori sredstava – prometna signalizacija i oprema	1.966	1.577
Izvori sredstava – cestovna oprema/odbojna ograda	13.194	13.314
Izvori sredstava – cestovna oprema/oprema tunela	454	-
Ukupno ostali osnovni kapital (izvori sredstava):	2.040.145	2.018.026

19. Rezervisanja

Ukupna rezervisanja Društva se mogu prikazati kako slijedi:

Rezervisanja	31.12.2021. u 000 KM	31.12.2020. u 000 KM
<i>Dugoročna rezervisanja</i>		
Rezervisanja za sudske sporove	3.940	3.325
Rezervisanja za otpremnine	360	344
<i>Ukupno dugoročna rezervisanja</i>	<i>4.300</i>	<i>3.669</i>
<i>Kratkoročna rezervisanja</i>		
Rezervisanja za sudske sporove	27	4
<i>Ukupno kratkoročna rezervisanja</i>	<i>27</i>	<i>4</i>
Ukupno rezervisanja:	4.327	3.673

Kretanja na rezervisanjima (dugoročnim i kratkoročnim) se mogu prikazati kako slijedi:

Kretanje na rezervisanjima	2021. u 000 KM	2020. u 000 KM
Stanje na početku godine	3.673	3.542
Rezervisanja u toku godine na teret troškova (veza Napomena 9)	3.969	1.089
Isplaćene otpremnine	(13)	(8)
Isplate po osnovu sudskih sporova	(130)	(98)
Prihodi po osnovu ukidanja rezervisanja (veza Napomena 6)	(3.172)	(852)
Stanje na kraju godine	4.327	3.673

Prihodi od ukidanja rezervisanja se sastoje od 59 hiljada KM (2020.: 131 hiljada KM) prihoda od ukidanja rezervisanja knjiženih pri isplati (kao razlika isplaćenog i rezervisanog iznosa po sudskom sporu) i 3.113 hiljada KM (2020.: 721 hiljada KM) prihoda od ukidanja rezervisanja evidentiranih po Popisu sudskih sporova na 31. decembar.

20. Dugoročna razgraničenja

Dugoročna razgraničenja	31.12.2021. u 000 KM	31.12. 2020. u 000 KM
Unaprijed naplaćeni i drugi odloženi prihodi	3.809	4.010
Ostala dugoročna rezervisanja i razgraničenja	11.785	7.115
Ukupno dugoročna razgraničenja:	15.594	11.125

Unaprijed naplaćeni i odloženi prihodi se mogu prikazati kako slijedi:

Unaprijed naplaćeni i odloženi prihodi	31.12.2021. u 000 KM	31.12.2020. u 000 KM
Odloženi prihodi po osnovu priključaka i panoa (veza Napomene 15)	2.111	2.092
Odloženi prihodi po osnovu regresnih tužbi	305	305
Odloženi prihod od primljenih donacija	1.393	1.613
Ukupno unaprijed naplaćeni i odloženi prihodi:	3.809	4.010

Promjene na unaprijed naplaćenim i odloženim prihodima se mogu prikazati kako slijedi:

Kretanje na odloženim prihodima po osnovu priključaka, panoa, vaga i regresnih tužbi:	2021. u 000 KM	2020. u 000 KM
Stanje na početku godine	2.397	2.439
Povećanje potraživanja od kupaca i potraživanja po regresnim tužbama	2.694	3.380
Naplaćeno u toku godine	(2.675)	(3.364)
Isknjižavanje	-	(58)
Stanje na kraju godine	2.416	2.397

Transakcije najma javnog zemljišta, vanrednog prevoza i vaga se pri fakturisanju evidentiraju kao odloženi prihodi, a po naplati se evidentiraju kao prihodi.

Prihodi od primljenih donacija se odnose na sljedeće:

- Ugovorom o grantu sa italijanskom vladom putem EIB-a su realizirana sredstva u iznosu od 375 hiljada EUR-a za finansiranje Studije izvodljivosti i zaštite okolišta za projekt „Južna obilaznica Mostara“. Kako se radi o grant sredstvima, ista su knjižena kao odloženi prihod do momenta završetka i aktiviranja projekta. Tokom 2021. godinu su realizovana sredstva u iznosu od 219 hiljada KM.
- U skladu sa zaključenim Ugovorom o zajmu između države BiH i EBRD-a iz 2004. godine i Subsidiarnog kreditnog sporazuma između BiH i FBiH, sredstvima kredita EBRD 31788 predviđeno je između ostalog i finansiranje projekta rekonstrukcije ceste Neum-Stolac. Zaključkom Vlade FBiH od 21. oktobra 2009. godine obaveze po ovom kreditu trebalo je prenijeti na JP Autoceste FBiH. U skladu sa tim, povučena sredstva za finansiranje projekta Neum-Stolac su evidentirana kao odloženi prihod do momenta okončanja projekta.

Ostala dugoročna razgraničenja i rezervisanja u iznosu od 11.785 hiljada KM (na 31. decembar 2020. godine u iznosu od 7.115 hiljade KM) se odnose na obaveze po osnovu izvora stalnih materijalnih sredstava. Struktura navedenih obaveza se može prikazati kako slijedi:

Ostala dugoročna rezervisanja i razgraničenja	31.12.2021. u 000 KM	31.12.2020. u 000 KM
Izvori sredstava – poslovna zgrada	4.231	4.139
Izvori sredstava – zemljište	939	927
Izvori sredstava – oprema, umjetničke slike i transportna sredstva	3.271	1.594
Izvori sredstava – most Bailey	105	67
Izvori sredstava – licence	82	76
Izvori sredstava – zasebni softveri – baze podataka	3.157	312
Ukupno ostala dugoročna razgraničenja i rezervisanja:	11.785	7.115

Promjene na ostalim dugoročnim rezervisanjima i razgraničenjima se mogu prikazati kako slijedi:

Kretanje na ostalim dugoročnim rezervisanjima i razgraničenjima:	2021. u 000 KM	2020. u 000 KM
Stanje na početku godine	7.115	6.092
Prenos sa dugoročnih obaveza – obaveza prema izvorima finansiranja (veza Napomena 21)	1.983	1.385
Procjena vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine (osim cestovne infrastrukture), veza Napomene 11 i 12	3.217	-
Prenos na prihode u visini amortizacije iz osnove promjene vrijednosti imovine date na upravljanje (veza Napomene 11 i 12)	(530)	(362)
Stanje na kraju godine	11.785	7.115

21. Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze na 31. decembar 2021. godine u iznosu od 63.227 hiljada KM (na 31. decembar 2020. u iznosu od 61.456 hiljada KM) predstavljaju obaveze prema izvorima finansiranja (iz finansijskog rezultata).

Kretanje na ovim obavezama se može prikazati kako slijedi:

Kretanje na dugoročnim obavezama	2021. u 000 KM	2020. u 000 KM
Stanje na početku godine	61.456	68.241
Donos sa konta javnih prihoda (veza Napomena 5)	43.416	35.261
Donos sa ostalih dugoročnih obaveza (GSM licence, kapitalni transferi...)	18.142	3.174
Prenos na ostala dugoročna razgraničenja i rezervisanja (veza Napomena 20)	(1.983)	(1.385)
Prenos na ostali osnovni kapital (izvori sredstava)	(58.023)	(43.835)
Realizacija sredstava iz grantova (veza Napomena 20)	219	-
Stanje na kraju godine	63.227	61.456

22. Obaveze po osnovu dugoročnih kredita i pozajmica

Obaveze po osnovu dugoročnih kredita	31.12.2021. u 000 KM	31.12.2020. u 000 KM
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD 47461)	123.370	126.428
Međunarodna banka za obnovu i razvoj (IBRD 8640)	113.438	113.438

Obaveze po osnovu dugoročnih kredita	31.12.2021. u 000 KM	31.12.2020. u 000 KM
Evropska investicijska banka (EIB 82137)	97.792	97.792
Evropska investicijska banka (EIB 23924)	53.381	60.794
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD 37543)	4.018	11.994
Međunarodna asocijacija za razvoj (IDA 43710)	10.888	12.311
JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar	5.000	5.000
<i>Podzbir:</i>	<i>407.887</i>	<i>427.757</i>
Manje: tekuće dospjeće dugoročnih kredita i pozajmica	(18.511)	(20.042)
Ukupno obaveze po osnovu dugoročnih kredita i pozajmica:	389.376	407.715

Pozajmica od pravnog lica JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar sa saldom od 5.000 hiljada KM na dan 31. decembar 2021. i 31. decembra 2020. godine je odobrena na osnovu Odluke Vlade FBiH broj: 685/2012 od 8. maja 2012. godine, u svrhu održavanja tekuće likvidnosti Društva. Navedenom Odlukom nije bio definisan rok povrata pozajmice. Navedena Odluka je donesena temeljem Zapisnika sa sastanka održanog 7. maja 2012. godine, kojem su prisustvovali predstavnici Federalnog ministarstva finansija, Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, JP Ceste FBiH d.o.o. i JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar. Društvo je obaveze za kratkoročni kredit u navedenom iznosu preknjižilo na dugoročne obaveze jer iste nisu izmirene u periodu od 12 mjeseci od dana nastanka kako je bilo predviđeno dogovorom 8. maja 2012. godine između JP Autoceste FBiH d.o.o. i JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo.

Kredit Evropske investicijske banke čije je saldo na 31. decembar 2021. godine u iznosu od 53.381 hiljade KM je odobren uz kamatnu stopu 6m Euribor+fiksni raspon, sa rokom povrata 24. augusta 2029. godine. Navedeni kredit je odobren za projekat „Rehabilitacije cesta u FBiH“ i potpisan je 26. marta 2007. godine u iznosu 50 miliona EUR, te je namijenjen za finansiranje radova na rehabilitaciji/poboljšanju magistralnih cesta, mostova i za konsultantske usluge (projektovanje, nadzor, tehnička pomoć u implementaciji). Povlačenje kredita je po tranšama. Period otplate kredita je do 18 godina, uključujući 6 godina period odgode otplate, a otplata se vrši u jednakim polugodišnjim ratama. Period otplate kredita definisan je najkasnije 6 godina od uplate prve tranše, a plaćanje posljednje rate će biti najranije 4, a najviše 18 godina od dana uplate posljednje tranše. U toku 2014. godine povučena je posljednja, sedma tranša u iznosu od 5,5 miliona EUR. U toku 2018. godine je okončano povlačenje sredstava po ovom kreditu. Kredit je u cjelosti realiziran i u fazi je otplate do 2032. godine.

Kredit Evropske banke za obnovu i razvoj čiji je saldo na 31. decembar 2021. godine u iznosu od 4.018 hiljada KM je odobren uz kamatnu stopu 6m Euribor+1%, sa rokom povrata 4. juna 2022. godine. Navedeni kredit, za koji je ugovor potpisan 17. jula 2007. godine, je odobren za projekat „Rehabilitacije cesta u BiH“ u iznosu od 45 miliona EUR, te je namijenjen za finansiranje radova na rehabilitaciji/poboljšanju magistralnih cesta, konsultantske usluge (nadzor za ugovore za redovno održavanje) i nabavku opreme. Period odgode otplate zajma je bio tri godine. Otplata kredita je u 24 jednake polugodišnje rate, počevši od decembra 2010. godine. Kredit je u cjelosti realiziran i u fazi je otplate do 2023. godine.

Kredit Međunarodne asocijacije za razvoj čiji je saldo na 31. decembar 2021. godine u iznosu od 10.888 hiljada KM je odobren uz kamatnu stopu 0,75%, sa rokom povrata 15. juna 2027. godine. Navedeni kredit, za koji je ugovor potpisan 22. oktobra 2008. godine, je odobren za projekat „Cestovna infrastruktura i sigurnost prometa“ u iznosu od 8,2 miliona SDR, i namijenjen je za finansiranje radova na rehabilitaciji/poboljšanju magistralnih cesta i mostova i za konsultantske usluge (uvođenje ugovora za

redovno održavanje, sigurnost prometa). Otplata kredita je u jednakim polugodišnjim ratama, u periodu od 20 godina, uključujući period odgode od 10 godina. Period otplate kredita počinje od 15. decembra 2017. godine. Kredit je u cjelosti realiziran i u fazi je otplate do 2027. godine

Program „Modernizacija cesta u FBiH“ je sastavljen od više projekata i to:

- Projekti obilaznica i izgradnje cestovnih dionica od strateškog značaja za FBiH/BiH i projekti izgradnje obilaznica oko gradova;
- Projekti rekonstrukcije postojećih cesta i kolovozne konstrukcije- korekcija osovine, izgradnja trećih traka za spora vozila, rehabilitacija mostova i tunela, rehabilitacija/rekonstrukcija crnih tačaka i opasnih mjesta i dr.

Navedeni Program se najvećim dijelom finansira iz dugoročnih kredita međunarodnih razvojnih banaka i to: EIB 82137, EBRD 47461 i IBRD 8640. Kredit Evropske investicione banke čiji je saldo na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 97.792 hiljade KM ima krajnji rok povrata 2037. godine. Ugovor o kreditu je potpisan 9. juna 2017. godine u iznosu od 50 miliona EUR. Period otplate kredita je 20 godina uz uključeni grace period od pet godina. Dospjeća anuiteta su godišnja ili polugodišnja u jednakim otplatama glavnice. Iznos svake tranše je minimalno 3 miliona EUR, a kamatna stopa je fiksna ili varijabilna sa fiksnim intervalima i biće konkretnije definisana prije isplate tranše. Do 31. decembra 2021. godine ukupno je povučeno 42,7 miliona EUR-a.

Kredit Međunarodne banke za obnovu i razvoj čiji je saldo na 31. decembar 2021. godine 113.438 hiljada KM ima krajnji rok povrata u 2039. godini. Ugovor o kreditu je potpisan 11. augusta 2017. godine u iznosu od 58 miliona EUR. Period otplate kredita je 22 godine sa grace periodom od 12 godina. Kamatna stopa je varijabilna, vezana za Euribor. Ugovorom je predviđeno da će Društvo plaćati 0,5% naknade za nepovučeni iznos sredstava. Do datuma 31. decembra 2020. godine povučeno je 24,93 miliona EUR po ovom kreditu. Dodatno je u toku 2021. godine povučeno 16,71 miliona EUR-a.

Kredit Evropske banke za obnovu i razvoj čiji je saldo na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 123.370 hiljada KM je odobren u ukupnom iznosu od 65 miliona EUR. Društvo je potpisalo podugovor 25. septembra 2017. godine sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) o odobrenju dugoročnog kredita za realizaciju projekta popravka nakon poplava i modernizacija. Rok otplate je 15 godina sa uključenim grace periodom od 3 godine. Kamatna stopa je 6m Euribor+1%, dok jednokratna provizija definisana podugovorom iznosi 1% na iznos zajma, a provizija na neiskorištena sredstva je 0,5% godišnje. Kredit je podijeljen na dvije tranše, u iznosu od 31,85 miliona EUR i 32,5 miliona EUR. Povlačenje druge tranše u iznosu od 32,5 miliona EUR je uslovljeno usvajanjem akciza i završetkom projekta eksproprijacije. Do datuma 31. decembra 2020. godine povučeno je 13,62 miliona EUR po ovom kreditu. Dodatno je u toku 2021. godine povučeno 6,96 miliona EUR-a.

23. Ostale dugoročne obaveze

Ostale dugoročne obaveze	31.12.2021. u 000 KM	31.12.2020. u 000 KM
Obaveze po osnovu primljenih sredstava Vlade FBiH po programima GSM licence	1.219	14.621
Obaveze po osnovu granta FBiH (kapitalna ulaganja)	12.337	16.189
Obaveze po osnovu granta FBiH (eksproprijacija)	587	700
Obaveze po osnovu granta FBiH (kapitalni transferi)	4.851	41

Ostale dugoročne obaveze	31.12.2021. u 000 KM	31.12.2020. u 000 KM
Obaveze temeljem sufinansiranja projekata	67	67
Ukupno ostale dugoročne obaveze:	19.061	31.618

U skladu sa odlukama Vijeća ministara BiH, sredstava naplaćena izdavanjem GSM licence u Bosni i Hercegovini usmjeravaju se na finansiranje projektne dokumentacije autoputa na Koridoru Vc, izgradnju planiranih autoputeva, te finansiranje magistralnih, regionalnih i lokalnih puteva kao i druge infrastrukture. U cilju realizacije naprijed navedenih odluka Vijeća ministara BiH, otvoren je namjenski račun kod JP Ceste FBiH sa kojeg se vrši preraspodjela sredstava u skladu sa odlukom Vlade Federacije BiH, a na prijedlog Federalnog ministarstva finansija i Federalnog ministarstva prometa i komunikacija.

24. Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima	31.12.2021. u 000 KM	31.12.2020. u 000 KM
Dobavljači u zemlji	17.485	20.003
Dobavljači u inostranstvu	1.363	4.979
Ukupno obaveze prema dobavljačima:	18.848	24.982

25. Ostale obaveze

Ostale obaveze	31.12.2021. u 000 KM	31.12.2020. u 000 KM
Zadržano plaćanje (retencije)	3.253	2.373
Obaveze prema zaposlenim	270	255
Obaveze za poreze i doprinose	185	175
Primljeni avansi	48	41
Ostalo	14	14
Ukupno ostale obaveze:	3.770	2.858

26. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija	31.12.2021. u 000 KM	31.12.2020. u 000 KM
IMOVINA		

Vanbilansna evidencija	31.12.2021. u 000 KM	31.12.2020. u 000 KM
Obilaznica Sarajevo – ulaganja	215.783	213.398
Tuđa stalna sredstva – građevinski objekti	1.778	1.778
Žiro račun – Intesa SanPaolo banka – obilaznica Sarajevo	1.785	367
Žiro račun – Raiffeisen bank – garancija Osijek Koteks	-	1.428
Primljene bankovne garancije	20.638	8.908
Date mjenice – kredit	358.205	357.345
Potraživanja za PDV	79	79
Potraživanja za isplate podizvođačima	381	381
Potraživanja po korekciji – SCT	8.588	8.588
Ostalo	242	242
Ukupno imovina	607.479	592.514
OBAVEZE		
Obaveze prema Vladi FBiH – obilaznica Sarajevo	34.939	34.939
Obaveze prema dobavljačima	29	29
Obaveze za primljene bankovne garancije	20.638	8.908
Obaveze po datim mjenicama	358.205	357.345
Obaveze za retencije	8.588	8.588
Izvori sredstava – EBRD 31788	73.531	73.531
Izvori sredstava – EIB 20515	67.427	67.427
Izvori sredstava – OFID 1022	30.807	28.432
Izvori sredstava – proračun FBiH	13.315	13.315
Ukupno obaveze	607.479	592.514

Projekat Sarajevske zaobilaznice koji se finansira iz budžeta FBiH se vodi vanbilansno iz razloga što je Društvo zaduženo od Osnivača samo za njegovu implementaciju. Društvo nije vlasnik, niti će ekonomske koristi od ovog projekta priticati u Društvo.

Društvo je više puta zatražilo od Federalnog ministarstva finansija i Federalnog ministarstva prometa i komunikacija donošenje Odluke o prenosu obaveza po kreditu EBRD 31788 sa Društva na JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar (u skladu sa zaključkom Vlade FBiH od 21. oktobra 2009. godine i sastanka od 9. maja 2012. godine između predstavnika Federalnog ministarstva finansija, Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar i Društva), jer se isto suočava sa problemom nelikvidnosti i nemogućnosti izmirivanja dospjelih obaveza. U vrijeme sastavljanja finansijskih izvještaja Odluka o alociranju sredstava nije donešena niti su sredstva vraćena. U vanbilansu je iskazano saldo

obaveza – izvora sredstava finansiranja (kredit EBRD 31788) u iznosu od 73.531 hiljada KM. U toku 2021. godine nije bilo promjena na navedenom kontu

U aktivi i pasivi vanbilansne evidencije Društvo je iskazalo primljene bankovne garancije ukupne vrijednosti 20.638 hiljada KM. Primljene bankovne garancije u navedenom iznosu se odnose na osiguranje plaćanja avansa i zadržanog plaćanja u garantnim rokovima u vezi redovnog poslovanja Društva.

U aktivi i pasivi vanbilansne evidencije Društvo je iskazalo date mjenice u ukupnom iznosu od 358.205 hiljada KM. Date mjenice su iskazane u visini odobrenih kredita EBRD 47461, EIB 82137, IBRD 8640, IDA 43710. Promjena na iskazanim mjenicama u iznosu od 860 hiljada KM se odnosi na obračun kursnih razlika na mjenice vezane za kredit IDA 43710 (kredit je inicijalno odobren u SDR).

27. Upravljanje finansijskim rizicima

Valutni rizik

Društvo obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta. Izloženošću kursa valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politika koji koristi terminske ugovore za stranu valutu.

Na dan bilansa, koncentracija valutnog rizika se odnosi na USD i SDR (specijalna prava vučenja).

Kamatni rizik

Društvo je izloženo kamatnom riziku jer posuđuje sredstva po promjenjivim kamatnim stopama.

Kreditni rizik

Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorene obaveze što će rezultirati gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da osigura dovoljno kolateralu, gdje se pokaže potrebno, kao sredstvo za umanjeње rizika i finansijskih gubitaka.

Rizik likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti u skladu sa kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama za upravljanje likvidnošću Društva.

Stanje kratkoročnih obaveza na dan 31. decembra 2021. godine je 41.156 hiljada KM. U skladu sa važećim Zakonom o finansijskom poslovanju, 20% tih obaveza je 8.231 hiljada KM. Neizmirene kratkoročne obaveze sa kašnjenjem dužim od 60 dana iznose 2 miliona KM, tako da Društvo u skladu sa važećim zakonskim propisima (Zakon o finansijskom poslovanju, („Službene novine FBiH“ broj: 48/16) trenutno nije u stanju nelikvidnosti.

Fer vrijednost

Fer vrijednost finansijskih instrumenata, prema mišljenju Uprave, ne razlikuje se značajno od njihove knjigovodstvene vrijednosti na dan 31. decembra 2021. godine.

28. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Društvo posluje kao samostalan privredni subjekat u 100% vlasništvu FBiH, bez povezanih pravnih lica.

29. Primanja organa upravljanja

Ukupan trošak Društva po osnovu primanja organa upravljanja se može prikazati kako slijedi:

Primanja organa upravljanja	31.12.2021. u 000 KM	31.12.2020. u 000 KM
Plate i ostale naknade članova Uprave	396	363
Naklade članovima Nadzornog odbora	91	85
Naklade članovima Odbora za reviziju	29	19
Naknade članovima Skupštine	2	1
Ukupno primanja organa upravljanja:	518	468

30. Potencijalne obaveze

Procijenjena vrijednost sudskih sporova, na dan 31. decembra 2021. godine, u kojima se Društvo javlja kao tužena strana je 23.323 hiljada KM, od čega se 15.140 hiljada KM odnosi na projekat Sarajevske zaobilaznice. Na dan 31. decembra 2021. godine Društvo ima iskazana rezervisanja u iznosu od 3.967 hiljada KM (veza Napomena 19). Za sudske sporove po osnovu projekta „Sarajevska obilaznica“ nije vršeno rezervisanje na dan 31. decembra 2021. godine jer u skladu sa procjenom uključenih u date procese neće biti dodatnih plaćanja.

Iznosi konačnih gubitaka po osnovu sudskih sporova mogu biti uvećani po osnovu obračunatih zateznih kamata do datuma okončanja sporova, odnosno do datuma konačnih isplata po sporovima.

31. Uticaj Covid-a na poslovanje Društva

Pojava pandemije, uzrokovana COVID-om 19, imala je značajan uticaj na poslovni ambijent i uslove poslovanja privrednih subjekata, kako u FBiH, tako i širem okruženju. Društvo je i u 2021. godini planirane aktivnosti usmjerilo na održavanje magistralnih cesta koje uključuje radove redovnog i zimskog održavanja cesta i objekata, dok su investiciona ulaganja usmjerena na aktivnosti vezane za završetak ranije započetih projekata, uklanjanje najoštećenijih dijelova kolovoza, sanaciju klizišta i crnih tačaka, sistema za odvodnju, sanaciju cestovnih objekata i drugo.

Sa stanovišta prihoda, u odnosu na Rebalans plana poslovanja, istu su veći za 10%, dok su rashodi veći za 3%. Realizacija investicija je 44% u odnosu na planirano Rebalansom plana poslovanja za 2021. godinu i rezultat su dugotrajnog postupka rješavanja imovinsko-pravnih pitanja, ali i slučajeva oboljevanja radnika kod izvođača radova izazvanih COVID-19 virusom.

Društvo tokom 2021. godine nije realizovalo bilo koji oblik državne pomoći, subvencija i drugih pomoći a sve svoje obaveze je uglavnom izvršavalo na vrijeme.

U pogledu pandemije COVID-19 situacija je relativno pozitivna, s tim da se planiranju aktivnosti naplate naknada i drugih prihoda kao i realizaciji investicija osobito finansiranih iz kreditnih sredstava u 2022. godini pristupilo krajnje oprezno.

32. Događaji nakon datuma izvještavanja

Nakon 31. decembra 2021. godine, datum izvještavanja, do dana odobrenja ovih finansijskih izvještaja ne postoje događaji koji bi prouzrokovali korekciju ovih finansijskih izvještaja, kao i događaji koji su materijalno značajni za objavljivanje u ovim finansijskim izvještajima, izuzev ispod navedenog.

Nakon datuma izvještavanja, a prema dostavljenim i proknjiženim Zapisnicima o okončanju projekata, odnosno prenosu po članu 83. Pravilnika o računovodstvenim politikama, pozicija ostalog osnovnog kapitala (izvori sredstva) se povećala za 18.004 hiljada KM.

33. Odobrenje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su odobreni i potpisani od strane Uprave Društva 13. maja 2022. godine.

Ovlašćeno lice